

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของท่าเทียบเรือขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับโรงไฟฟ้ากระบี่ ดำเนินการโดยฝ่ายสิ่งแวดล้อมโครงการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระยะดำเนินการที่ระบุในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการฯ รายงานฉบับนี้เป็นฉบับที่ 41 (เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2567) สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ท่าเทียบเรือขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับโรงไฟฟ้ากระบี่ ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในทุกหัวข้อ ได้แก่ คุณภาพน้ำผิวดิน การป้องกันการแพร่กระจายของน้ำมัน การจัดการน้ำมัน ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์ป่า ทรัพยากรชีวภาพในน้ำ การคมนาคมขนส่ง การกำจัดมูลฝอยและกากของเสีย สภาพสังคมและเศรษฐกิจ สุขภาพและการท่องเที่ยว สาธารณสุข อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และการระงับข้อพิพาท

2. การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

2.1 คุณภาพน้ำ

2.1.1 คุณภาพน้ำผิวดินและคุณภาพน้ำทะเล

การตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินและคุณภาพน้ำทะเลดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต โดยผลการตรวจวัดเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2567 พบว่า ทุกดัชนีคุณภาพน้ำที่ตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 4 ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลประเภทที่ 2 ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล พ.ศ. 2564

2.1.2 คุณภาพน้ำทิ้ง

ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งบริเวณท่าเทียบเรือเป็นประจำทุกเดือนโดยฝ่ายเคมี การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พบว่า ทุกดัชนีตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่ระบุในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2559

2.2 ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

2.2.1 การติดตามตรวจสอบด้านทรัพยากรป่าไม้ ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนพฤษภาคม 2567 บริเวณโดยรอบท่าเทียบเรือในรัศมีประมาณ 1 กิโลเมตร โดยติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมพืชจำนวน 3 บริเวณที่เป็นแปลงตัวอย่าง ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการฯ ถึงปี 2567 พบว่า ลักษณะของสังคมพืชมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในทุกปี โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่เล็กน้อย จาก

การสำรวจในปี 2567 นี้ พบว่า ปริมาณมวลชีวภาพของแปลงตัวอย่างมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิมในทุกแปลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมพืชแสดงให้เห็นว่ากำลังจะมีการพัฒนาไปเป็นป่าที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไปในอนาคต

2.2.2 การติดตามตรวจสอบด้านทรัพยากรสัตว์ป่า ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนตุลาคม 2567 โดยใช้ดัชนีจำนวนและความหลากหลายชนิด และระดับความชุกชุม สัมพัทธ์ของสัตว์ป่าบริเวณพื้นที่โดยรอบท่าเทียบเรือในรัศมี 1 กิโลเมตร จากการสำรวจพบสัตว์ป่าจำนวนไม่น้อยกว่า 85 ชนิด โดยเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่มีรายงานไว้ตั้งแต่ปี 2540-2566 แล้วพบว่า จำนวนชนิดของสัตว์มีแนวโน้มลดลงในภาพรวม คาดว่ามีสาเหตุหลักมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพที่อยู่อาศัย

2.3 ทรัพยากรนิเวศในน้ำ

การติดตามตรวจสอบด้านทรัพยากรนิเวศในน้ำ ประกอบด้วย แหล่งหญ้าทะเล ปะการัง พะยูน แพลงก์ตอนพืช แพลงก์ตอนสัตว์ ลูกปลาวัยอ่อน และสัตว์พื้นทะเล โดย กฟผ. ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เป็นผู้ดำเนินการศึกษาทรัพยากรนิเวศในน้ำ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.3.1 แหล่งหญ้าทะเล

ผลการศึกษาแหล่งหญ้าทะเลบริเวณเกาะศรีบอยาและพื้นที่ใกล้เคียง พบว่า มีความสมบูรณ์ปานกลาง มีเปอร์เซ็นต์การปกคลุมของหญ้าทะเลอยู่ที่ 44% และยังมีหลากหลายทางชีวภาพสูง โดยเฉพาะบริเวณเกาะศรีบอยาด้านตะวันตกถึงเกาะกา และเกาะโต๊ะลัง นับเป็นบริเวณที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด ชนิดของหญ้าทะเลที่พบทั้งหมด 12 ชนิด (จาก 13 ชนิดที่พบในประเทศไทย) โดยพบหญ้าชะเงาใบฟันเลื่อย หญ้าใบมะกรูด และหญ้าคาทะเล เป็นชนิดเด่น เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา ระหว่าง ปี 2543-2567 พบว่าในปี 2567 ระดับความสมบูรณ์ของแหล่งหญ้าทะเลลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่ในส่วนพื้นที่การปกคลุมของหญ้าทะเลยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิม อย่างไรก็ตามหญ้าทะเลจะสามารถกลับมาสมบูรณ์เหมือนเดิมถ้าสภาพแวดล้อมต่าง ๆ กลับมาปกติ และมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของหญ้าทะเลต่อไป

2.3.2 สภาพแนวปะการัง

ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพแนวปะการังบริเวณแหลมหิน เกาะศรีบอยา และเกาะกา จัดอยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง ในขณะที่แนวปะการังเกาะปุมีสถานภาพเสื่อมโทรม โดยสภาพการเปลี่ยนแปลงของแนวปะการังตลอดระยะเวลาการศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละสถานที่ศึกษา สถานีแหลมหินมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สถานีเกาะศรีบอยามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สถานีเกาะกา มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างคงที่ ในขณะที่บริเวณเกาะปุมีชีวิตมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้ยังพบว่าอุณหภูมิน้ำทะเลที่มีค่าสูงกว่าปกติ ส่งผลให้โคโลนีปะการังสีซีดและเกิดการฟอกขาว

2.3.3 การสำรวจพะยูน

การสำรวจในปี 2567 พบจำนวนพะยูนไม่น้อยกว่า 21 ตัว ส่วนใหญ่พบเป็นตัวเดี่ยว ในจำนวนนี้พบเป็นพะยูนคู่แม่ลูก 1 คู่ พะยูนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลร่องน้ำระหว่างเกาะปุมและเกาะฮัง รวมไปถึงร่องน้ำฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะศรีบอยา การแพร่กระจายพะยูนของปี 2566-2567 พบว่ามีพื้นที่น้อยลง มีแนวโน้มการกระจายตัวที่ค่อนข้างมีการกระจุกตัวในพื้นที่จำกัดมากขึ้นโดยกระจุกตัวอยู่บริเวณร่องน้ำระหว่างเกาะศรีบอยา เกาะปุม และเกาะฮัง ซึ่งเป็นแหล่งอาศัยและหากินที่สำคัญ

2.3.4 ผลผลิตชีวภาพทางทะเล

แพลงก์ตอนพืช พบแพลงก์ตอนพืชทั้งหมด 34 สกุล ความความหนาแน่นรวมเฉลี่ย 3,519,162 เซลล์/ลบ.ม. โดยพบกลุ่มไดอะตอมมีสัดส่วนมากที่สุด เนื่องจากแพลงก์ตอนพืชกลุ่มนี้ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีกว่าแพลงก์ตอนพืชกลุ่มอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยดัชนีความหลากหลายเท่ากับ 2.15 จัดได้ว่ามีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

แพลงก์ตอนสัตว์ พบกลุ่มกุ้งและปูมากที่สุด ค่าเฉลี่ยดัชนีความหลากหลายและค่าเฉลี่ยความหนาแน่นในปี 2567 ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปี 2564-2565 ทั้งนี้เนื่องจากการเก็บตัวอย่างในแต่ละปีมีสภาพคลื่นลม ภูมิอากาศ กระแสน้ำ และปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมต่างๆ แตกต่างกัน

ลูกปลาวัยอ่อน พบลูกปลาวัยอ่อนทั้งหมด 15 วงศ์ คิดเป็นปลาเศรษฐกิจ 47% โดยวงศ์ที่พบปริมาณชุกชุมมากที่สุด คือวงศ์ปลาบู่ รองลงมา คือวงศ์ปลาแป้นแก้ว เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างปี 2565-2567 พบว่า ปี 2567 มีปริมาณความชุกชุมของลูกปลาวัยอ่อนเพิ่มมากขึ้น ส่วนความหลากหลายของลูกปลาวัยอ่อน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สัตว์พื้นทะเล พบสัดส่วนของไส้เดือนทะเลมีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่นที่ 85% รองลงมาคือสัตว์พื้นทะเลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มกุ้งและปูที่ 13% ส่วนองค์ประกอบชนิดและปริมาณของสัตว์พื้นทะเลในแต่ละปีมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

2.4 การคมนาคม

ทำการบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากยานพาหนะของ กฟผ. ในบริเวณเส้นทางการสัญจรของท่าเทียบเรือทั้งทางบกและทางน้ำทุกครั้งที่เกิดอุบัติเหตุ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2567 มีเรือบรรทุกน้ำมันเข้าเทียบท่าจำนวน 4 ลำ และไม่เกิดอุบัติเหตุในบริเวณเส้นทางสัญจรทั้งทางบกและทางน้ำ

2.5 สภาพสังคม-เศรษฐกิจ

โครงการได้ดำเนินการตามแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมชุมชนที่ได้กำหนดไว้ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินการกิจกรรมบนพื้นฐานความต้องการของชุมชน สำหรับการสำรวจสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ทศนคติและความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการของโครงการฯ ดำเนินการครั้งล่าสุด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม 2566 โดยสำรวจกลุ่มหน่วยงานราชการ จำนวน 3 ตัวอย่าง กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 6 ตัวอย่าง และกลุ่มครัวเรือน จำนวน 169 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มหน่วยงานราชการและกลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมด ร้อยละ 100 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการทำเทียบเรือขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับโรงไฟฟ้ากระบี่ โดยระบุว่ามีความเชื่อมั่นต่อมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม และระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการฯ สำหรับกลุ่มครัวเรือนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการฯ ร้อยละ 54.4 และไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 45.6